

Ex/Sans/PG/4.4F/2019

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2019

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT

Course : XIX / F

[Inferential Knowledge]

Full Marks : 30

Time : Two Hours

The figures in the margin indicate full marks.

सर्वेषामुत्तरं संस्कृतभाषां देवनागरीलिपिञ्चाश्रित्य प्रदेयम्।

१। अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम् — 10×2=20

(क) साध्यवत्तानिश्चयनिवर्तनीयस्य पक्षतात्वेनैव कार्यनिर्वाहे निवर्तनीयसंशयपदं किमर्थम्? व्याख्यायताम्।

(ख) पक्षताया अभ्युपगमः किमर्थमालोच्यताम्।

(ग) स्वकारणाधीनतृतीयलिङ्गपरामर्शबलेनानपेक्षितानुमानदर्शना-
च्चेति पङ्क्तिरियम् साधु विशद्यताम्।

२। अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः — 2×5=10

(क) 'व्याप्त्यनन्तरं पक्षधर्मता निरूप्यते' इति चिन्तामणि-
वाक्यस्थव्याप्तेः सिद्धान्तलक्षणं विशदय।

(ख) पक्षतानिरूपणे का नाम सङ्गतिः? उच्यताम्।

(ग) सन्देहविषयीभूतसाध्यवत्त्वं पक्षता भवितुमर्हति न वा निरूप्यताम्।

[Turn over]

[2]

- (घ) कीदृशः सन्देहः पक्षतारूपेण ग्रहणीय आलोच्यताम्।
- (ङ) पक्षताग्रन्थः केन विरचितः ?
- (च) प्रत्यक्षपरिकल्पितमप्यर्थम् अनुमानेन बुभुत्सन्ते तर्करसिकाः।
नहि करिणि दृष्टे चीत्कारेण तमनुमियते अनुमातारः॥
अनयोर्वाचस्पतिवचनयोर्विरोधपरिहारः क्रियताम्।
-